

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
Rozdział 1: Społeczne konstruowanie dobra dziecka a historia dzieciństwa	15
1.1. Odrębność dzieciństwa – dziecko w rodzinie	19
1.2. Dziecko w sztuce	37
1.3. Świat dziecięcej zabawy	41
1.4. Dziecko w szkole	49
1.5. Dziecko poza rodziną	62
1.6. Podsumowanie – w stronę dobra dziecka	68
Rozdział 2: Dobro dziecka – ochrona praw dziecka w ujęciu prawa międzynarodowego i krajowego	79
2.1. Od ochrony dzieci przed krzywdzeniem do praw dziecka	86
2.2. Prawo międzynarodowe	99
2.2.1. Geneza prawnej ochrony dobra dziecka w prawie międzynarodowym	99
2.2.2. Ochrona praw dziecka w świetle dokumentów Organizacji Narodów Zjednoczonych	102
2.2.3. Ochrona praw dziecka w świetle dokumentów Rady Europy	130
2.2.4. Ochrona praw dziecka w świetle prawa Unii Europejskiej ...	179
2.2.5. Ochrona praw dziecka w świetle dokumentów Międzynarodowej Organizacji Pracy	187
2.3. Prawo polskie	189
2.3.1. Unifikacja i kodyfikacja prawa rodzinnego w Polsce w latach 1945–1964	189
2.3.2. Dobro dziecka w świetle prawa polskiego – ujęcie współczesne	201
2.4. Podsumowanie	236

Rozdział 3: Ujęcie socjologiczne	251
3.1. Pojęcie „dobra dziecka” w perspektywie socjologicznej	252
3.2. Ramy teoretyczne dla analizy i interpretacji	270
Rozdział 4: Metodologia badań	283
4.1. Metody analizy materiału badawczego	283
4.1.1. Metoda opisowo-ilustracyjna	283
4.1.2. Metoda analizy pola semantycznego	284
4.1.2.1. Prezentacja metody	284
4.1.2.2. Odstępstwa od metody oraz omówienie sposobu prezentacji materiału empirycznego	287
4.2. Przebieg badań	290
4.3. Kryteria doboru respondentów	293
4.3.1. Kryterium stażu pracy	293
4.3.2. Kryterium terytorialne	294
4.3.3. Kryterium działalności statutowej organizacji	297
4.3.4. Kryterium co najmniej pięcioletniej działalności organizacji	298
4.3.5. Kryterium terytorialne – sieciowanie lokalnego środowiska pomocowego	304
4.4. Charakterystyka i realizacja wywiadów	310
4.5. Struktura scenariuszy wywiadów	315
Rozdział 5: Analiza wyników badań w świetle metody opisowo-ilustracyjnej	317
5.1. Definicja terminu „dobro dziecka”	317
5.2. Rodzina i jej przemiany	323
5.3. Odpowiedzialność za ochronę „dobra dziecka”	329
5.4. Umieszczenie dziecka poza rodziną	332
5.5. Rola mediów w działaniu na rzecz dobra dziecka	338
5.6. Narzędzia służące do ochrony dobra dziecka właściwe dla danego środowiska zawodowego	341
5.6.1. Sędziowie rodzinni	342
5.6.2. Kuratorzy rodzinni	343
5.6.3. Pracownicy socjalni	344
5.6.4. Asystenci rodziny	346
5.6.5. Przedstawiciele sprofilowanych organizacji społecznych	347
5.6.6. Przedstawiciele animacyjnych organizacji społecznych	348
5.7. Współpraca z przedstawicielami innych instytucji i podmiotów ...	351
5.7.1. Sędziowie rodzinni	351
5.7.2. Kuratorzy rodzinni	356
5.7.3. Pracownicy socjalni	359

5.7.4. Asystenci rodziny	364
5.7.5. Przedstawiciele sprofilowanych organizacji społecznych	368
5.7.6. Przedstawiciele animacyjnych organizacji społecznych	372
5.8. Czynniki sprzyjające pracy przedstawicieli danego środowiska zawodowego	375
5.8.1. Sędziowie rodzinni	375
5.8.2. Kuratorzy rodzinni	376
5.8.3. Pracownicy socjalni	377
5.8.4. Asystenci rodziny	378
5.8.5. Przedstawiciele sprofilowanych organizacji społecznych	379
5.8.6. Przedstawiciele animacyjnych organizacji społecznych	380
5.8.7. Czynniki sprzyjające pracy przedstawicielom danego środowiska zawodowego – podsumowanie	380
5.9. Czynniki utrudniające pracę przedstawicielom danego środowiska zawodowego	384
5.9.1. Sędziowie rodzinni	384
5.9.2. Kuratorzy rodzinni	385
5.9.3. Pracownicy socjalni	389
5.9.4. Asystenci rodziny	391
5.9.5. Przedstawiciele sprofilowanych organizacji społecznych	393
5.9.6. Przedstawiciele animacyjnych organizacji społecznych	395
5.9.7. Czynniki utrudniające pracę przedstawicielom danego środowiska zawodowego – podsumowanie	397
Rozdział 6: Analiza pola semantycznego pojęcia „dobra dziecka”	403
6.1. Analiza sieci ekwiwalentów pola semantycznego pojęcia „dobra dziecka”	403
6.1.1. Prawne zabezpieczenie interesów dziecka	404
6.1.2. Zaspokajanie potrzeb	407
6.1.3. Prawo do kontaktów z osobą bliską	409
6.1.4. Emocje i więzi	410
6.1.5. Pełnienie funkcji ochronnej	410
6.1.6. Powrót do środowiska rodzinnego	411
6.1.7. Wnioski	412
6.2. Analiza sieci opozycji pola semantycznego pojęcia „dobra dziecka”	413
6.2.1. Niezaspokojenie potrzeb dziecka	414
6.2.2. Przemoc	416
6.2.3. Uzależnienie rodzica/opiekuna	417
6.2.4. Brak kontaktu z osobą bliską	418
6.2.5. Nieodpowiednie traktowanie	420
6.2.6. Brak stabilizacji	421

6.2.7. Procedura prawna	422
6.2.8. Kwestionowanie orzeczenia sądu	424
6.2.9. Wnioski	425
6.3. Analiza sieci działania na podmiot pola semantycznego pojęcia „dobra dziecka”	426
6.3.1. Pozytywne	427
6.3.2. Neutralne	428
6.3.3. Negatywne	429
6.3.4. Wnioski	430
6.4. Analiza sieci asocjacji pola semantycznego pojęcia „dobra dziecka”	431
6.4.1. Rodzina nuklearna	432
6.4.2. Instytucje publiczne	434
6.4.3. Procedura prawna	438
6.4.4. Sytuacja materialno-bytowa	439
6.4.5. Ogólna sytuacja rodzinna i jej kontekst	441
6.4.6. Dalsza rodzina	443
6.4.7. Organizacje społeczne	444
6.4.8. Przemoc i konflikt	445
6.4.9. Otoczenie społeczne	446
6.4.10. Media	447
6.4.11. Wnioski	448
6.5. Analiza frekwencji wyrażenia „dziecko” i jego ekwiwalentów	450
Zakończenie	455
Bibliografia	461
Spis tabel	491
Spis rysunków	493
Aneks	495
Summary: Child Welfare as the Focus of Social Care	525